

”Ārprātīgi” garšīgs

Mērķis: Atklāt dažādo/ līdzīgo valodās, izveidot priekšstatu par valodu koku, koncentrējoties uz specifisku tēmu “šokolāde”.

Vecums: 6- 11 gadi, sākumskola

Ilgums: 3 mācību stundas (pa 45 min.)

Avots:

<http://combat.ecml.at/TrainingKit/DidacticUnits/Addictivelytasty/tabid/2693/language/en-%20GB/Default.aspx>

Autors: Sofie Jonckheere. Mācību materiāli tika pielāgoti Ziemeļu/ Baltijas valstu kontekstam ar ECML (*The European Centre for Modern Languages of the Council of Europe – Eiropas Padomes Eiropas Moderno valodu centrs*) atļauju.

Starppriekšmetu saikne: Mājturība, ģeogrāfija, vēsture

Uzdevumi:

- mācīties par dažādo/ līdzīgo valodās;
- apzināties valodu dažādību;
- veicināt dažādu stratēģiju izmantošanu svešvalodu saprašanā;
- salīdzināt dažādas rakstīšanas sistēmas;
- cienīt citu cilvēku viedokli;
- mācīt būt kritiskam un izteikt savu viedokli.

Apraksts: pirms katras aktivitātes sekot skolotāja norādījumiem.

Papildus iespējas. Mēs iesākam izmantot šajā aktivitātē tās valodas, kuras ir svarīgas jūsu kontekstā, iekļaujot minoritāšu un reģionālās valodas/ valodas, kuras tiek izmantotas tieši jūsu klasēs.

1. daļa: Garšīga sastāvdaļa. Darba lapa

Par kādu sastāvdaļu tiek runāts? _____

Kādu svešvalodu tu vari atpazīt? Uzraksti pretī vārdam valodu, kurā tas ir lietots.

1. čokolada	
2. czekolada	
3. ciocolată	
4. cioccolato	
5. sjokolade	
6. chocolate	
7. schokolade	
8. choklad	
9. chocolade	
10. chocolat	

Kuras valodas ir līdzīgas? _____

Kāpēc viņas ir līdzīgas? _____

Pamēģini sagrupēt līdzīgās valodas šajā tabulā:

Ģermāņu valodu grupa	Rumāņu valodu grupa	Slāvu valodu grupa
Chocolade (Dāņu)		
		Čokolada (Croātijas)
	Chocolate (Spāņu)	

1. daļa: Garšīga sastāvdaļa. Atbilžu lapa

Čokolada = Croātijas

Czekolada = Poļu

Ciocolată = Rumāņu

Cioccolato = Itāļu

Sjokolade = Norvēģu

Chocolate = Angļu, Portugāļu, Spāņu

Schokolade = Vācu

Choklad = Zviedru

Chocolade = Holandiešu, Dāņu

Chocolat = Franču

Šie vārdi ir līdzīgi, jo pieder pie vienas valodu grupas. Klasēs, kur mācās bērni ar īpašām vajadzībām, par to nevajag runāt. Tajā vietā skolēnu uzmanību varētu koncentrēt uz tā, ka visas šīs valstis ģeogrāfiski atrodas tuvu viena otrai.

Germāņu valodu grupa	Romāņu valodu grupa	Slavu valodu grupa
Chocolade (Holandiešu)	Chocolat (Franču)	Czekolada (Poļu)
Schokolade (Vācu)	Ciocolato (Itāļu)	Čokolada (Kroātijas)
Chocolate (Angļu)	Chocolate (Spāņu)	
Chocolade (Dāņu)	Ciocolată (Rumāņu)	
Choklad (Zviedru)	Chocolate (Portugāļu)	
Sjokolade (Norvēģu)		

2. daļa: Šokolādes izcelsme. Darba lapa

The premier contact of the Western world with Kakao took place in 1528 when the Spanish explorador Fernando Cortez returned from Mexico with Kakao. At that temps cacao was used to make une boisson. The cacaobonen were very duur. Only rich insanlar could payer them. Only in 1900 Kakao became a national drink due to a sharp drop in prix of Kakao. The main ingredient of chocolate is

Kakao, made from cacaobonen. They come from the fruta of the Kakaobaum. Kakaobaumen grow in warm and humid tropical ülkeler, surtout in the ülkeler around the équateur. The best-known fournisseurs are Indonesia, Ecuador, Kenia, Ivory Coast... A Kakaobaum has to grow tres tot four jaren and can become quinze metros hoog. Most Kakaobaumen are pruned and become only vier metros hoog. That way it's easier to pick the Früchte. Every arbre gives about dertig to veertig Früchte par an. The tree has bloemen all year

Big, hard Früchte grow out of every bloem. After about cinco maanden the Früchte are ripe. After these vijf aylar they can be picked. The ripe fruits are geel. They are about zwanzig Zentimeter long. Every fruta contains about quarante tohumlar. seeds are the cacaobonen. Kakao is made of these tohumlar. year an arbre delivers bir to twee kilo kakao. They open the

long.

These
Every

Früchte with a couteau. They take out the bonen and put them in bins. The bins are covered with big feuilles. After a semaine the bonen are bruin. The bonen are taken out of the bins and put in the Sonne to dry. The bonen are put in big sacs and transported to Europe by Fahrzeug. De sacs are unloaded in the haven of Amsterdam and they take them to the chocolate fabrics by camions. In the fabrics they are converted into chocolate.

Atbildi uz jautājumiem:

Kurš atveda kakao uz Eiropu? _____

Kurā gadā tas notika? _____

No kuras valsts nāk kakao? _____

Kur aug kakao koks? _____

Cik lielu ražu var novākt no kakao koka gada laikā? _____

Cik daudz sēkliņu ir kakao pupā? _____

Izvērtējums:

Skolotāja jautājumi:

- Vai jūs pamanījāt dažādību dažādās rakstīšanas sistēmās? (piem., vācu valodā lietvārdi tiek rakstīti ar lielo burtu)
- vai jūs sapratāt tekstu, kurš ir rakstīts vairākās valodās?
- Vai tas bija grūti?
- Kurus vārdus jūs nesapratāt?
- Kas jums palīdzēja tos atpazīt vēlāk?
- Vai jūs noteicāt sveša vārda nozīmi no citām pazīstamām valodām, vai no konteksta?
- Kurus vārdus jūs pavisam nevarējāt saprast?